

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ต้นทุนภายนอกของการผลิตกระแสไฟฟ้า
 ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน   เชิดพงศ์ ไชยวัฒน์ธำรง

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบค้นคว้าแบบอิสระ	ผศ. ดร. อัญชลี เจริญ	ประธานกรรมการ
	ผศ. กาญจนา โชคถาวร	กรรมการ
	รศ. ดร. คณิต เศรษฐเสถียร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาต้นทุนภายนอกของการผลิตกระแสไฟฟ้า ในเขตอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากความเจ็บป่วยของบุคคลและครอบครัวด้วยโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ในเขตอำเภอแม่เมาะ และประการที่สอง เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพิจารณาผลกระทบภายนอกของโครงการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนที่เจ็บป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ ในเขตอำเภอแม่เมาะ จำนวน 350 ตัวอย่าง ใน 5 ตำบล เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้เจ็บป่วย ได้แก่ อาชีพ รายได้ ระยะทางจากบ้านถึงสถานพยาบาล และข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย

ผลการศึกษา พบว่าประชาชนในอำเภอแม่เมาะมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 49.7 รองลงมาคือเกษตรกร ร้อยละ 24.6 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง มีครัวเรือนที่หัวหน้าครอบครัวเป็นผู้มีรายได้คนเดียวร้อยละ 58.6 และมีรายได้ทั้งคู่สมรสร้อยละ 32.3 มีผู้ป่วยใช้บัตรประกันสุขภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและบัตรสวัสดิการต่างๆ ในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 81.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการรักษาพยาบาลของประชาชน เท่ากับ 2,764.6 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 4.2 ของรายได้ครัวเรือน เป็นค่าใช้จ่ายโดยตรง ที่ไม่ใช่ค่ารักษาพยาบาล เช่น ค่าเดินทางไปพบแพทย์ ค่าอาหาร ค่าสูญเสียรายได้ของผู้ป่วยเนื่องจากการเจ็บป่วย 1,400.3 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 50.7 ของค่าใช้จ่ายจากการเจ็บป่วย และคิดเป็นร้อยละ 2.1 ของรายได้ของครัวเรือน รองลงมาคือค่าใช้จ่ายทางอ้อมจากการรักษาพยาบาล เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ของญาติที่ดูแลผู้ป่วยที่ไปพบแพทย์ การสูญเสียรายได้

ของผู้ดูแลผู้ป่วย ค่าจ้างผู้อื่นดูแลผู้ป่วย ดูแลกิจการ และดูแลบุตร ธิดา ในช่วงที่ผู้ป่วยรักษาตัว เท่ากับ 932.6 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 33.7 ของค่าใช้จ่ายจากการเจ็บป่วย และคิดเป็นร้อยละ 1.4 ของรายได้ของครัวเรือน

ความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องจากการเจ็บป่วยของบุคคล ที่ศึกษาได้จะมีค่าค่อนข้างต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากเหตุผลสองประการ คือ หนึ่ง การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาวิจัยเพียงผลกระทบต่อบุคคลและครอบครัวเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาผลกระทบด้านอื่นๆ เช่น ผลเสียต่อส่วนรวม อันเนื่องมาจากผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ประการที่สอง การศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ได้ใช้บริการเบิกค่ารักษาพยาบาล จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต หรือใช้บัตรประกันสุขภาพประเภทใดประเภทหนึ่ง ทำให้ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเองต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจจะมีการศึกษาในอนาคตต่อไป

Independent Study Title	External Costs of Electricity Generation Project in Mae Mo District, Lampang Province		
Author	Mr. Cherdphonng Chaiyawatthamrong		
M. Econ.	Economics		
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Anchalee Jengjalern		Chairperson
	Asst. Prof. Kanchana Chokethaworn		Member
	Assoc. Prof. Dr. Kanit Sethasathien		Member

ABSTRACT

The study on External Costs of Electricity Generation Project in Mae Mo District, Lampang Province has two main objectives. Firstly, to study the economic loss caused by respiration sickness due to spillover effect of the project. Secondly, to present some recommendations for regarding external costs of Electricity Generation. 350 samplings were selected from 5 sub-districts in Mae Mo District. The data were gathered by using questionnaires. Basic information such as career, income, distance from the house to medical center and cost of medical expenditure were collected and analysed.

The result of this study shows that 49.7 % of the sample are lobores 24.6 % are farmers 58.6 % has only one income 32.3 % has double income. 81.7 % of the sample use EGAT health insurance card and other welfare card for medical service. Average medical expenditures shown at 2,764.6 baht per annum or 4.2 % of family income. Direct cost besides of medical care expenses such as transportation, meals, loss of income due to sickness are at 1,400.3 baht per annum or 50.7 % of medical care expenses or 2.1 % of family income. Indirect cost such as transportation, meals, and lost of income of relatives who accompanied the patient, hiring special care personal for patient, household business loss duing sickness shown at 932.6 baht per annum or 33.7 % of medical care about 1.4 % of family income.

Economic loss due to sickness caused by the externalities of electricity generation project found in this study seems to be relatively low because of two reasons. First, the loss was limited to the personal loss only. It did not include the total loss due to the absence of that person from his or her job. Second, most of the patients affected used one or the other kinds of welfare program. So the expenses they have to bear shown in this study is quite low, which may warrant a further study in the future.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University